

Vrchního soudu v Praze ze dne 21.05.1993, sp. zn. 3 To 16/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:3.TO.16.1993.1

Číslo: 38/1993

Právní věta: Nepatrná hodnota cizí věci, které se pachatel zmocnil vloupáním (§ 247 odst.1 písm.b) tr.zák.),sama o sobě ještě neznamená, že uvedený čin vykazuje nepatrný stupeň nebezpečnosti činu pro společnost a že je proto vyloučena trestnost takového činu (§ 3 odst. 2 tr.zák.).

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 21.05.1993

Spisová značka: 3 To 16/93

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí:

Hesla: Krádež

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 38/III

III. Nepatrná hodnota cizí věci, které se pachatel zmocnil vloupáním (§ 247 odst. 1 písm. b) tr. zák.), sama o sobě ještě neznamená, že uvedený čin vykazuje nepatrný stupeň nebezpečnosti činu pro společnost a že je proto vyloučena trestnost takového činu (§ 3 odst. 2 tr. zák.).

(Rozsudek Vrchního soudu v Praze z 21. 5. 1993 sp. zn. [3 To 16/93](#))

K odvolání obžalovaného J. R. Vrchní soud v Praze zrušil v celém rozsahu rozsudek Krajského soudu v Plzni z 19. 2. 1993 sp. zn.1 T 20/92 a ve věci znovu rozhodl tak, že obžalovaného J. R. uznal vinným trestným činem porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák., krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák. a trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. f) tr. zák.

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný J. R. uznán vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. f) tr. zák. Za tento trestný čin byl obžalovanému podle § 219 odst. 2 tr. zák. uložen trest odnětí svobody na třináct a půl roku, pro jehož výkon byl obžalovaný zařazen podle §) 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. do třetí nápravně výchovné skupiny. V dalším bylo rozhodnuto o náhradě škody tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit poškozenému J. Š. částku 1 048 Kč.

Podle zjištění Krajského soudu se obžalovaný dopustil trestného činu tím, že 5. 6. 1992 kolem 16,00 hodin v Mariánských Lázních, okr. Cheb, v úmyslu odcizit peníze, vnikl do rodinného domku v Zeyerově ulici č. 481/15, při prohledávání místností byl přistižen majitelem J. Š. a v úmyslu odstranit svědka vloupání zasadil J. Š. kuchyňským nožem s čepelí dlouhou 115 mm celkem 15 bodných a bodněřzných ran do přední části hrudníku, břicha, pravého boku a zad, způsobil mu závažné poranění pravé plíce, pravé komory srdeční a pravé ledviny, což během několika minut vedlo ke smrti J. Š.

Proti rozsudku podal obžalovaný J. R. v zákonné lhůtě odvolání, jímž napadl výrok o vině a výrok o trestu. Námitky obžalovaného proti výroku o vině byly založeny na tvrzení, že poškozenému zasadil jen 4 až 5 ran pouze do břicha a že poté, co opustil dům poškozeného, musela se na místo dostavit jiná osoba, která ve skutečnosti byla pachatelem dalších ran, jimiž teprve byl poškozený usmrcen. Z toho obžalovaný dovozoval, že ho Krajský soud nesprávně uznal vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. f) tr. zák. V návaznosti na to obžalovaný namítl, že mu byl uložen nepřiměřeně přísný trest. V závěru odvolání obžalovaný navrhl, aby Vrchní soud zrušil napadený rozsudek, aby ho uznal vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, 3 tr. zák., aby mu uložil trest odnětí svobody ve středu sazby stanovené v § 222 odst. 3 tr. zák. a aby rozhodl o náhradě škody shodně s napadeným rozsudkem.

Vrchní soud přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž mohl obžalovaný podat odvolání, i správnost postupu řízení, které předcházelo rozsudku, a přihlížející přitom i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, dospěl k následujícím závěrům.

Napadený rozsudek vzešel z řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. Krajský soud v takto provedeném řízení vykonal všechny dostupné důkazy nutné pro zjištění skutečného stavu věci a z těchto důkazů vyvodil odpovídající skutková zjištění. Námitkám obžalovaného, pokud směřovaly proti skutkovému základu napadeného rozsudku, Vrchní soud proto nemohl přisvědčit.

Při právním posouzení zjištěného skutkového stavu Krajský soud pochybil, pokud vedle trestného činu vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. f) tr. zák. neposoudil jednání obžalovaného též jako trestný čin porušování domovní svobody a jako trestný čin krádeže. Obžalovaný naplnil znaky trestného činu porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 tr. zák. tím, že bez vědomí a souhlasu poškozeného vstoupil do jeho domu. Ze strany obžalovaného šlo o neoprávněné vniknutí do domu jiného ve smyslu znaků trestného činu podle § 238 odst. 1 tr. zák. Do domu poškozeného vnikl obžalovaný poté, co kleštěmi rozštípal drátěný plot a co takto vytvořeným otvorem v plotě vnikl na zahradu u domu. Jednalo se tedy o překonání překážky, jejímž účelem bylo zabránit vniknutí, a obžalovaný proto naplnil znaky trestného činu porušování domovní svobody i podle § 238 odst. 2 tr. zák. Uvedená okolnost podstatně zvyšovala stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost ve smyslu § 88 tr. zák., protože obžalovaný si rozštípáním drátěného plotu ve vhodně zvoleném místě zajistil vstup na zahradu a do domu, aniž byl zpozorován poškozeným, který v tu dobu pracoval v jiné části zahrady. V zájmu úplnosti považuje Vrchní soud za potřebné dodat, že zákonný znak „překonání překážky, jejímž účelem je zabránit vniknutí“ ve smyslu § 238 odst. 2 tr. zák. je nutno vykládat tak, že jde nejen o takové překážky, které jsou bezprostředně součástí zařízení samotného domu nebo bytu, např. zámky, petlice či závory u domovních dveří nebo u dveří bytu, okenní mříže apod. Jde i o takové překážky, které sice nejsou přímo součástí samotného domu nebo bytu, ale které brání již volnému přístupu na pozemek, na němž se dům nachází, nebo přístupu do objektu, jehož součástí je byt. Z toho vyplývá, že „překážkou, jejímž účelem je zabránit vniknutí“ podle § 238 odst. 2 tr. zák., je např. plot zahrady, která je na pozemku, na němž je i dům, dveře či vrata do dvora, který přísluší k domu, a jiná podobná zařízení, která brání vstupu do domu zprostředkovaně tím, že vylučují již volný přístup na okolní pozemek. O takový případ šlo i v posuzované věci.

Obžalovaný naplnil znaky trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák. tím, že v domě poškozeného, do kterého vnikl rozštípáním drátěného plotu, odcizil starší digitální hodinky zn. Montana v hodnotě 25 Kč. Popsaný způsob vniknutí odpovídá vloupání, jak je vymezeno v ustanovení § 89 odst. 17 tr. zák. Ze strany obžalovaného šlo o vniknutí do uzavřeného prostoru nedovoleným překonáním jistící překážky s použitím síly. Použití kleští k rozštípání drátěného plotu tu znamená „použití síly“ k překonání jistící překážky, i když intenzita vlastní vynaložené fyzické síly obžalovaného nemusela být vzhledem k povaze použitého nástroje velká. I když hodnota odcizené věci byla velmi nízká a z hlediska nominální částky vyjadřující její cenu ji lze hodnotit jako zanedbatelnou, byly znaky trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák. naplněny. Uvedený trestný čin spočívá v tom, že pachatel si присvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a čin spáchá vloupáním. Tím je okruh zákonných znaků vyčerpán a hodnota věci není pro jejich naplnění rozhodná. V posuzovaném případě nemá hodnota odcizené věci ani ten význam, že by vylučovala splnění materiální podmínky trestnosti ve smyslu § 3 odst. 1 tr. zák., tedy to, že šlo o čin pro společnost nebezpečný. Hodnota věci není v tomto případě důvodem ani pro závěr, že by posuzovaný čin neměl potřebný stupeň společenské nebezpečnosti a že by stupeň této nebezpečnosti byl nepatrný (což jinak vylučuje trestnost činu vzhledem k ustanovení § 3 odst. 2 tr. zák.). Nepatrná hodnota odcizené věci sama o sobě ještě neznamena, že uvedený čin má nepatrný stupeň nebezpečnosti pro společnost a že je proto vyloučena jeho trestnost. Hodnota odcizené věci totiž není jediným hlediskem pro posouzení stupně společenské nebezpečnosti činu, neboť tento stupeň je třeba určit se zřetelem k mnohem širšímu okruhu hledisek, jak jsou vymezena v ustanovení § 3 odst. 4 tr. zák. Z tohoto pohledu pak je významné to, že obžalovaný se krádeže dopustil po předchozí obhlídce místa a po vyhodnocení poměrů umožňujících vniknutí do domu poškozeného, že k vloupání použil nástroje, který si za tím účelem přinesl, že od činu ho neodradila ani přítomnost poškozeného v bezprostřední blízkosti domu, že byl rozhodnut odcizit peníze, že také za účelem dosažení tohoto záměru začal systematicky prohledávat místnosti a že až bezvýslednost úsilí o nalezení peněz přivedla obžalovaného k odcizení hodinek. Obžalovaný se tedy krádeže věci v hodnotě 25 Kč dopustil jednáním, které je charakterizováno vysokou mírou rozhodnosti a odhodlanosti a které původně směřovalo k odcizení peněz, což ve spojení se způsobem provedení krádeže odůvodňuje závěr, že stupeň nebezpečnosti tohoto činu pro společnost byl vyšší než nepatrný ve smyslu § 3 odst. 2 tr. zák.